

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A JUDEȚULUI CLUJ
Cluj-Napoca, 400158, str. Constanta nr. 5, etaj I; Tel: 0264-433645; Fax: 0264-530388
Web: www.dscluj.ro; Email: dirmanagement@dscluj.ro

Nr. 4966/12.08.2014

CATRE
TOATE UNITATILE SANITARE PUBLICE SI PRIVATE
DIN JUDETUL CLUJ

MEDICII DE FAMILIE

Avand in vedere adresa Ministerului Sanatatii privind informarea corecta, coerenta, unitara si oportuna a tuturor unitatilor sanitare privind managementul cazului suspect/confirmat cu boala produsa de virusul Ebola,

Va rugam insistent sa luati toate masurile pentru ca aceste informatii sa fie transmise si prelucrate in regim de urgență intregului personal medical.

Deasemenea, in acest context, va reamintim ca, orice eveniment, cu atat mai mult cu cat acesta are impact in mass media, va rugam sa-l aduceți la cunoștința Directiei de Sanitate Publica, iar pentru informații de natura celor prezентate in adresa Ministerului Sanatatii, este necesar acordul prealabil al Biroului de Presa al MS.

Va multumesc pentru colaborare,
Cu consideratie,

DIRECTOR EXECUTIV,
Dr. Dorina Duma

Direcția de Sănătate Publică	
jud. Cluj	
Nr.	4966
Din	12.08.2014
MINISTERUL SANATATII	
CABINET MINISTRU	

MINISTERUL SANATATII	
CABINET MINISTRU	
Nr. N.S.	0381
Ziua	11
Luna	08 Anul 2014

Str. Cristian Popișteanu, nr.1-3, Sector 1, București, 010024

www.ms.ro

Nr.

CĂTRE

DIRECȚIILE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ JUDEȚENE ȘI A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

În atenția Domnului/Doamnei Director executiv

Referitor : Urgenta de Sanatate Publica – Infectia cu virusul Ebola

Va transmitem alaturat :

1. Procedura Operatională pentru managementul cazului suspect/confirmat cu boala produsa de virusul Ebola (EVB).
2. Informatii pentru personalul medical privind infectia cu virusul Ebola
3. Informatii pentru populatie si mass-media

Ca urmare, va solicitam sa transmiteti, in regim de urgență, unitatiilor sanitare, publice și private, precum și retelei de cabineți de medicina de familie de pe teritoriul județului dumneavoastră, documentele de mai sus, în vederea asigurării unei gestionari unitare, coerente și de maximă siguranță a unor astfel de situații.

Orice informație privind astfel de cazuri către mass-media se va realiza doar prin comunicatorii stabiliți de către conducerea Ministerului Sanatății, sau de către purtatorul de cuvânt al DSPJ /al municipiului București, după obținerea prealabilă a acordului de la Biroul de Presă al Ministerului Sanatății.

Cu stima,

MINISTRUL SANATATII
NICOLAE BANICIOLIU

MINISTERUL SANATATII

Procedura Operatională pentru managementul cazului suspect/confirmat cu boala produsa de virusul Ebola (EVB)

Pentru cazul suspect de EVD vor fi aplicate aceleși proceduri ca și în pentru cazul confirmat cu EVD.

Definitia de caz utilizata pentru identificarea cazurilor:

- **Caz suspect:** persoana în viață sau decedată, cu febra ($\geq 38^{\circ}\text{C}$) și cel puțin 3 simptome adiționale SAU febra și istoric de contact cu o persoană cu febra hemoragică sau cu un animal mort sau bolnav sau sangerare inexplicabilă
- **Caz probabil:** intruneste criteriile cazului suspect și are link epidemiologic cu un caz probabil sau confirmat
- **Caz confirmat:** caz suspect sau probabil care are confirmare de laborator

SI

Criteriu epidemiologic: Unul sau mai multe din urmatoarele cu cel mult 21 de zile înainte de debutul bolii:

1. Rezident în sau persoană cu istoric de călătorie cu cel mult 21 de zile în țările afectate din Sierra Leone, Guineea, Liberia, Nigeria
2. Contact strans cu un caz confirmat sau probabil de Ebola sau cu fluidele acestuia

Contact strans = dormit în același gospodarie cu un caz, contact fizic direct cu cazul (viu sau mort), în timpul bolii, contactul fizic direct cu cazul mort la funerarii, atins sangele sau fluidele cazului (inclusiv sperma) în timpul bolii, atins hainele sau lenjerie cazului, alaptare la san de către pacient (copil).

Identificarea și raportarea cazurilor suspecte

Cazurile pot fi identificate de către:

1. Personalul navigant din aeronave și nave maritime, care va anunța imediat conform procedurilor specifice ale Autoritatilor Aeroportuare, Serviciile Medicale din

Axeș 1

- aeroport/port, iar acesta va anunta imediat personalul medical care deserveste Cabinetul medical de frontieră/ epidemiologul din cadrul DSPJ
2. Personalul medical din cadrul unitatilor sanitare de boli infectioase, urgente, spitale judetene, cabinete medici de familie, care va raporta imediat cazul la DSPJ

DSPJ raporteaza imediat telefonic la:

- CNSCBT (tel 0744 510 640) pacientii care indeplinesc criteriile de mai sus si va aranja transportul cazului suspect cu transportul special catre IBI Matei Bals
- Centrul operativ pentru situatii de urgență (COSU) a Ministerului Sanatatii – cosuc@ms.ro :

CNSCBT va anunta cazul suspect la:

- IBI Bals unde urmeaza sa fie transportat si izolat
- MS- Directia Generala de asistenta medicala si sanatate publica – telefon : 021/3072667, 0727159319 – Dr. Amalia Serban, amalia.serban@ms.ro si itodea@ms.ro.
- Punctul focal National RSI Romania – Dr. Popovici Florin – florin.popovici@insp.gov.ro;

COSU va anunta imediat cazul suspect la:

- Departamentul pentru Situatii de Urgenta din cadrul Ministerului Afacerilor Interne
- Lista persoane responsabile cu comunicarea catre decidenti si mass-media:
- ministrul@ms.ro; arafila@yahoo.com; amalia.serban@ms.ro; arafatr@smurd.ro; oana.grigore@ms.ro; astreinucercel@yahoo.com; adriana.pistol@insp.gov.ro.

Transportul cazului/cazurilor suspecte de la aeroport/port/ unitate sanitara care a identificat cazul la IBI Matei Bals se va face cu transport special destinat in acest scop, pus la dispozitie de catre Inspectoratul pentru Situatii de Urgenta (SMURD), conform procedurii specifice elaborate de Departamentul pentru Situatii de Urgenta al MAI.

Pesonala din salvare (medic, sofer) va purta echipament personal de protectie (EPP) ca cel descris pentru personalul sanitar din spitale.

Izolarea cazurilor se va face in mod prioritar, la Institutul de Boli Infectioase Matei Bals, intr-un compartiment (pavilion/cladire) separat de alte sectii. Pacientul va sta singur in camera iar camera va fi dotata cu baie proprie. Usa de la camera va fi inchisa. Se va lua in considerare postarea permanenta a unei persoane la usa salonului pentru a impiedica sa intre/sa iese in salon persoane neechipate corespunzator.

In functie de locatia identificarii pacientului suspect, capacitatilor de transport si starea de sanatate a pacientului, la decizia DSU-MAI, CNSCBT si INBI Matei Bals, acestia pot fi izolati in Spitalele/Sectiile de boli infectioase de la CLUJ,IASI si TIMISOARA.

Pentru ingrijirea pacientului ar trebui sa fie utilizat echipament medical dedicat (de preferinta de unica folosinta, atunci cand este posibil). Toate echipamentele medicale non-dedicate, non-unica folosinta utilize pentru ingrijirea pacientului ar trebui sa fie curatare si dezinfecție in conformitate cu instructiunile producatorului si politicile de spital.

In ingrijirea pacientului se vor lua in considerare urmatoarele: limitarea utilizarii acestor si obiectelor ascunse cat mai mult posibil: flebotomiile, procedurile si testele de laborator ar trebui

2

Anexa 1.

sa fie limitate la minimum necesar pentru evaluare, diagnostic si tratament. toate acele si obiectele ascunse sa fie manipulate cu grija si stranse in containere sigilate si etichetate.

Personalul medico-sanitar

Se va aloca personal medical si mediu care se va ocupa de caz. Personalul trebuie nominalizat si trebuie sa respecte cu strictete precautiunile universale de preventie a infectiei si sa poarte echipament personal de protectie adevarat (EPP) alcătuit din cel putin: manusi, ochelari de protectie sau masca de protectie care acopera complet partea din fata si partile laterale ale fetei, halat de unica folosinta impermeabil/combinezon impermeabil, masca FP3. In anumite situatii (sangerari masive, voma) sunt necesare: inca o pereche de manusi, protectia picioarelor (daca poarta halat impermeabil), cipici de unica folosinta care acopera pantofii. Procedurile invazive, care pot expune medicii, asistente medicale si alt personal la infectie ar trebui sa se desfasoare in conditii stricte de siguranta.

La iesirea din camera pacientului /zona de ingrijire. EPP ar trebui sa fie indepartate cu grija, fara a contamina ochii, mucoasele sau hainele cuiva cu materiale potential infectioase si fie scoase din uz, fie reutilizate. Pentru reutilizare EPP acesta trebuie curatat si dezinfecat in conformitate cu instructiunile de reprocesare ale producatorului si politicile de spital.

Rufelete murdare ar trebui sa fie etichetate in mod clar in pungi etanse si trimise direct la spalatorie. Se vor folosi procedurile standard pentru textile de spalatorie, pe baza instructiunilor producatorului si politicile de spital de curatare.

Igiena mainilor trebuie efectuata imediat dupa scoaterea EPP.

Echipamentele contaminate, suprafetele, obiectele ar trebui sa fie dezinfecstate cu un dezinfector de utilizare in spital sau cu o dilutie 1:100 de hipoclorit de sodiu (clor).

Procedurile generatoare de aerosoli

Pentru cat posibil se vor evita procedurile generatoare de aerosoli de catre pacient

In cazul in care sunt astfel de proceduri trebuie utilizate o combinatie de masuri astfel incat sa fie redusa expunerea. Personalul medical trebuie sa fie in numar limitat in timpul procedurii fiind prezent numai personalul esential pentru ingrijirea si sprijinul pacientului.

Vizitorii nu ar trebui sa fie prezenti in timpul procedurilor generatoare de aerosoli.

Procedura se va realiza in mod ideal intr-o camera privata, atunci cand este posibil "Airborne Infection Isolation Room" (AIIR). Usile ar trebui sa fie tinute inchise in timpul procedurii si ar trebui sa fie reduse la minimum intrarile si iesirile in timpul si la scurt timp dupa procedura.

In timpul procedurilor generatoare de aerosoli personalul medical ar trebui sa poarte EPP si sa aiba protectie respiratorie (masca N95 sau cu filtru respirator cu inalta protectie)

Curatenia si dezinfectia suprafetelor si a camerei dupa efectuarea procedurii

In cazul in care se utilizeaza echipamente reutilizabile (Powered air purifying respirator, elastomeric respirator) acestea trebuie sa fie curatare si dezinfecție in conformitate cu instructiunile producatorului si politicile din spital. Colectarea si manipularea acestora trebuie facuta de persoane instruite.

Igiena mainilor

Personalul medical trebuie sa - si asigure igiena mainilor cat mai frecvent: inainte si dupa contactul cu pacientul, cu materialele potential infectioase, inainte si dupa scoaterea EPP inclusiv a manusilor. Igiena mainilor este asigurata prin spalare cu apa si sapun sau cu substante

dezinfecțante pe baza de alcool, prin frecarea mainilor. Dacă mainile sunt vizibil murdare se vor spala cu apă și sapun nu se vor folosi numai substantele pe baza de alcool.
Conducerea spitalului trebuie să se asigure de aprovizionarea cu sapunuri și substante dezinfecțante pentru asigurarea igienei mainilor personalului.

Administrarea în siguranță a injecțiilor:

Personalul medical care se ocupă de administrarea tratamentului la caz trebuie să respecte cu strictete precauțiunile standard de administare a acestuia.

Orice echipament de administrare parenterală a tratamentului, după utilizare trebuie colectat într-un container dedicat pentru pacient și apoi transportat la punctul de neutralizare.

Investigarea cu laboratorul a cazurilor suspecte se va face prin colaborarea între IBI Bals cu INDCMI Cantacuzino - Laboratorul de infectii transmise prin vectori (dr Cornelia Ceianu). Recoltarea probelor biologice pentru investigarea etiologică se va face de către o persoană desemnată de spital în prezența expertului desemnat din I Cantacuzino.

Transportul probelor biologice recoltate de la cazul suspect în laboratorul I. Cantacuzino se va face cu salvarea spitalului respectând condițiile de temperatură, de transport și de biosiguranță a probelor (BSL 4). Salvarea care a transportat probele va fi dezinfecțată ulterior.

Personalul medico-sanitar trebuie să respecte precauțiunile standard de recoltare a produselor biologice potențial infectioase și să fie echipat cu EPP.

Transportul probelor biologice recoltate de la cazul suspect din laboratorul I. Cantacuzino în laboratorul cu nivel de biosecuritate 4 unde vor fi analizate (Laboratorul din Hamburg) se va face de firma transportoare contractată de I Cantacuzino.

Rezultatele de laborator rezultatele de laborator vor fi comunicate de către I Cantacuzino la CNSCBT telefonic (tel. 07444510640) imediat ce au primit informarea de la Laboratorul din Hamburg urmând apoi să trimită buletinul cu rezultat prin fax (nr. 0213183634).

CNSCBT va informa imediat telefonic: Spitalul IBI Bals, MS.

Se vor raporta cazurile confirmate prin IHR, EWRS.

Externarea cazurilor: se va face în următoarele condiții:

- Dupa recuperarea clinica daca a fost confirmat cu Ebola, nu mai devreme de 42 de zile. (Doua perioade de incubatie - 42 de zile - fara cazuri este standardul pentru declararea inchiderii focarului de EVD).
Fostii bolnavi trebuie sa fie sfatuiti sa evite contactul sexual timp de 3 luni de la boala clinica.
- Daca pacientul suspect a fost infirmat cu Ebola, dar confirmat cu o alta afectiune (ex malarie, febra tifoida etc) dupa recuperarea clinica si dupa normalizarea probelor de laborator.
- In caz de deces manipularea unui caz decedat se va face in aceleasi conditii de siguranta. De la moraga spitalului cazul confirmat decedat va fi transportat direct la cimitir/crematoriu intr-un cosciug inchis.

Contactii cazului suspect/confirmat:

- Identificarea contactilor in randul personalului medical si al pacientilor care au fost in contact direct cu pacientul suspectat, in randul familiei sau contactii din avion se va face de catre epidemiologii din DSP in colaborare cu personalul medical din aeroport medicii infectionisti, MF, sau cei care au identificat cazul.
- Raportarea nominala a contactilor la CNSCBT cu informarea zilnica asupra rezultatelor monitorizarii lor clinice timp de 21 de zile de la expunere

Personalul medical asimptomatic care a avut o expunere fara masuri de protectie la un pacient cu febra hemoragica Ebola (ex: nepurtarea EPP recomandat la contactul cu pacientul sau contact direct cu lichide corporale sau sange), contactii familiali sau din avion ai cazului trebuie:

- Sa primeasca evaluare medicala (de catre medicul infectionist) urmata de monitorizare periodica la domiciliu: termometrizare de 2 ori pe zi, pe o perioada de 21 de zile de la ultima expunere
- Sa fie contactata de 2 ori/zi de catre personalul DSP pentru a identifica daca apar alte simptome clinice pe parcurs. In cazul in care apar simptome compatibile pentru definitia de caz Ebola persoana este internata si izolata in spial.

Monitorizarea si managementul personalului potential expus

Persoanele cu expunere percutanata sau muco-cutanata la sange, lichide corporale, secretii sau excretii provenind de la un pacient suspect de infectie cu febra hemoragica Ebola ar trebui :

- Sa opreasca orice activitate si sa spele imediat suprafata de tegument afectata cu apa si sapun. Mucoasele (ex. conjunctiva) ar trebui irigate cu apa din abundenta sau cu solutie oculara speciala
- Sa contacteze personalul de medicina muncii pentru evaluare si accesarea serviciilor de management post expunere pentru toti agentii patogeni posibili (ex: HIV,virusul hepatic C, etc)
- Personalul medical sau contactii care prezinta febra cu debut brusc, stare de slabiciune accentuata sau dureri musculare, varsaturi, diaree sau orice alte semn de hemoragie dupa o expunere fara masuri de protectie la un pacient cu febra hemoragica Ebola (ex: nepurtarea EPP recomandat la contactul cu pacientul sau contact direct cu lichide corporale sau sange) ar trebui:
 - Sa nu se prezinte la locul de munca sau sa isi intrerupa imediat activitatea (acordare de concediu medical platit)
 - Sa anunte imediat medicul sef de sectie (daca este personal medical/MF)
 - Sa fie notificat catre autoritatatile medicale locale , nationale (DSP, CNSCBT)
 - Sa fie evaluat medicala si testat de urgență
 - Sa fie de acord cu excluderea de la locul de munca pana cand vor fi considerati ne-infectiosi pentru ceilalți

*Fuexa 1.***Durata masurilor de preventie a infectiei:**

- Ar trebui stabilita de la caz la caz, in colaborare cu autoritatatile medicale locale (epidemiologul de spital+ epidemiologul din DSP) si CNSCBT
- Factorii care ar trebui luati in calcul: prezenta simptomelor de infectie cu Ebola, data rezolvarii simptomelor, alte conditii care necesita precautii specifice (ex: TBC, Clostridium difficile) si informatii de laborator disponibile

Monitorizarea, managementul si educarea vizitatorilor

- Se va evita vizitarea camerei in care se afla pacientul. Exceptiile se vor stabili de la caz la caz si se vor face doar daca vizita este esentiala pentru starea de bine a bolnavului
- Se vor stabili proceduri pentru monitorizarea, managerierea si educarea vizitatorilor
- Vizitele ar trebui programate si controlate pentru a se permite:
 - Screening pentru febra hemoragica Ebola (ex: febra si alte simptome) inainte de a intra in salon sau chiar la intrarea in spital
 - Evaluarea riscului pentru sanatatea vizitatorului si a capacitatii de a accepta si aplica masurile de precautie
 - Oferirea de instructiuni, inainte de a intra in zona de ingrijiri a bolnavului, despre igiena mainilor, limitarea atingerii diferitelor suprafete si folosirea echipamentului personal de protectie (EPP) in concordanta cu procedurile existente la nivelul unitatii medicale atunci cand se afla in camera pacientului

Surse:

<http://www.cdc.gov/vhf/ebola/hcp/infection-prevention-and-control-recommendations.html>

Rapid risk assessment ECDC- Outbreak of Ebola viral disease in Western Africa

http://www.msssi.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/docs/Procedimiento_Ebola_Profesionales_Agosto2014.pdf

6

Informatii pentru personalul medical privind infectia cu virusul Ebola

Virusul Ebola

Susceptibilitate la medicamente: necunoscuta. Inhibitorii de S-adenosylhomocysteina hidroxilaza s-au dovedit a avea o protecție completă pentru mortalitatea la șoareci infectați cu o doză letală de virus Ebola.

Rezistenta la medicamente: Nu este inca cunoscut un tratament antiviral pentru infectia umana

Susceptibilitatea la dezinfectante: Virusul Ebola este susceptibil la hipoclorit de sodiu, solventi lipidici, dezinfectanti fenolici, acid peracetic, alcool metilic, eter, deoxicolat de sodium, glutaldehida 2%, Triton X-100 0.25%, β -propiolactona, acid acetic (ph=2.5) 3%, formaldehida si paraformaldehida si detergenti cum ar fi SDS.

Inactivare fizica: Virusul Ebola este moderat termolabil si poate fi inactivat prin incalzire timp de 30-60 min la 60C, fierbere timp de 5 minute, iradiere gamma (1.2×10^6 radiatii pana la 1.27×10^6 radiatii) si/ sau cu radiatii UV. Congelarea sau refrigerarea nu va inactiva virusul Ebola.

Supravietuire in afara gazdelor : Virusul Ebola poate supravietui în materialul lichid sau uscat pentru un număr de zile (mai mult de 3 saptamani) [1].

Este dovedit a fi stabil la temperatura camerei sau la temperatura de $4^{\circ}C$, timp de mai multe zile, si indefinit stabil la $-70^{\circ}C$. Infectiozitate virusului poate fi conservata prin liofilizare.

Transmiterea se realizeaza atata timp cat virusul este continut in sange, secretii, organe sau sperma. Virusul Ebola a fost izolat din spermă 61 zile după debutul bolii, și transmiterea prin lichidul seminal a avut loc sapte săptămâni după revenirea clinică (1, 2).

Doza infectanta: 1 – 10 micro-organisme aerosolizate sunt suficiente pentru a cauza infectia la om

Mod de transmitere: Intr-un focar exista ipoteza ca primul pacient devine infectat ca rezultat al contactului cu un animal infectat.

Transmiterea de la o persoană la alta se produce prin contact apropiat cu o persoana infectata sau cu fluidele corpului acestuia cand acesta se afla în stadiul avansat de boala sau după moarte.

Virusul Ebola se **transmite** cu mare usurinta **direct** prin contact cu sangele infectat, secrecii tesuturi si organe sau fluide corporale ale persoanelor infectate vii sau moarte. Ceremoniile funerare sunt cunoscute ca au rol in transmitere. Transmiterea prin **contact sexual** poate avea loc pana la sapte saptamani dupa recuperarea clinica asa cum a fost observata la flavivirusul Marburg si poate fi presupusa si pentru virusul Ebola.

Contactul fizic simplu cu o persoana bolnava se pare ca nu este suficient pentru a contracta boala.

Transmiterea prin **obiecte puternic contaminate** este aparent posibila.

Transmitere nozocomiala se poate produce prin contact cu fluidele unui pacient infectat, in timpul reutilizarii seringilor nesterile, a acelor, sau a altui echipament medical contaminat cu aceste fluide.

Transmiterea pe cale aeriana nu a fost documentata in focarele epidemice anterioare. In laborator, infectarea prin picaturi mici de aerosoli a fost demonstrata la primate, si raspandirea prin aer la oameni este suspectata dar inca nedemonstrata.

Conditiiile deficitare de igiena pot favoriza raspandirea virusului.

Transmiterea la om poate fi prin **contactul cu animale moarte sau vii infectate** cum sunt primatele, maimutele, cimpanzeii, antilopele de padure si lileci. Vanarea si transarea animalelor salbatice (maimute si lileci) a fost identificata ca potential sursa de infectie in focarele anterioare.

Lileci ramn cel mai probabil candidat pentru **rezervorul de virus Ebola**, dar pentru a afirma aceasta sunt necesare in continuare investigatii suplimentare. La aceasta data rezervorul pentru virusul Ebola din Africa de Vest nu este cunoscut.

Informatii despre boala determinata de virusul Ebola (EVD)

Infectia cu virusul Ebola este originara din Africa si cauzeaza la om o boala severa numita "boala virală Ebola" (EVD).

De la primul focar epidemic din anul 1976, din Republica Democratica Congo, au fost identificate din probe biologice colectate in timpul unor focare epidemice de la oameni bolnavi si de la primate 5 specii de virus Ebola: Zaire Ebola virus (ZEBOV), Sudan Ebola virus, Reston Ebola virus, Tai Forest Ebola virus si Bundibugyo Ebola virus.

Virusul Ebola este clasificat ca nivel de biosecuritate 4 (BSL-4, nivel de risc 4) si ca urmare necesita adoptarea de masuri de izolare si masuri de protectie in special pentru personalul medical.

Perioada de incubatie: 2- 21 zile, cel mai frecvent intre 4 - 9 zile

Rata de fatalitate este estimate a fi intre 50-90%, cu mici diferente in functie de speciile de virus Ebola.

Debutul simptomelor EVD este brusc si include simptome asemanatoare gripei cum ar fi: febra, dureri musculare, mialgii, astenie fizica, cefalee, dureri de gat.

Urmatoarea **faza (prodromala)** este caracterizata prin asocierea altor simptome clinice cum ar fi cele gastrointestinale (vomita, diaree, anorexie si dureri abdominal), neurologice (dureri de cap, confuzie, prostratie), vasculare (hiperemie conjunctivala/faringiana), cununate (rash) si respiratorii (tuse, dureri toracice, dificultati de respiratie).

Mai tarziu, **in faza de stare a bolii**, apar manifestarile hemoragice si disfunctia organica in special cea hepatica si renala. Unele cazuri pot prezenta sangerare profusa interna ca urmare a coagularii intravasculare disseminate.

In faza finala cei mai multi pacienti dezvolta insuficienta multiorganica.

L

Riscul de infectare cu virus Ebola in functie de tipul de contact este prezentat in tabelul de mai jos:

Tabel 1. Nivelurile de risc de transmitere a virusului Ebola in functie de tipul de contact cu un pacient infectat

Nivelul de risc	Tipul de contact
Foarte mic	Contact intamplator cu un pacient febril.
Necunoscut	Exemplu: intr-un mijloc de transport in comun, intr-un spatiu de relaxare sau la receptia unui hotel
Mic	Contact strans fata in fata cu un pacient febril in timpul in recoltarii sau examinarii probelor biologice, a luarii tensiunii arteriale sau in timpul termometrizarii
Mediu	Contact strans fata in fata, fara a purta echipament de protectie adevarat, cu un pacient care tuseste, varsă sau care are sangerari nazale sau diaree
Mare	Percutanat, prin intepatura cu acul sau expunerea mucoasei la sange contaminat cu virus sau la fluide corporale, tesuturi sau probe biologice de laborator de la pacienti grav bolnavi sau cunoscuti a fi infectati. Contact direct cu pielea unui pacient.

Riscul de transmitere este scazut daca pacientul este in prima faza a bolii (faza prodromala) chiar daca riscul de expunere este mare. Riscul de transmitere poate creste odata cu fazele ulterioare ale bolii si cu cresterea titrului vial.

Personalul medical

Personalul de ingrijire medicala a fost mereu infectat in timpul tratarii pacientilor suspecti sau confirmati cu EVD. Acest lucru s-a intamplat ca urmare a faptului ca nu au fost respectate precautiunile de control a infectiei in timpul contactului apropiat cu pacientii. Personalul de ingrijire medicala se poate infecta in timpul contactului apropiat cu pacientii infectati, materialele contaminate din spital si deseurile medicale.

Riscul de infectie poate fi semnificativ redus prin respectarea protocoalelor si precautiunilor de control a infectiei.

In plus fată de măsurile de precauție standard de ingrijire a sănătății, personalul medical trebuie să aplice cu strictete măsurile recomandate de control al infectiei pentru a evita expunerea la sânge infectat, fluide, sau medii sau obiecte contaminate - cum ar fi lenjeria murdară a unui pacient sau ace folosite.

Ei ar trebui să utilizeze echipamentul individual de protectie, cum ar fi halate individuale, mănuși, măști și ochelari de protectie sau măști. Nu ar trebui să reutilizeze echipamentele sau îmbrăcământea de protectie, cu excepția cazului în care au fost dezinfecțate corespunzător. Aceștia ar trebui să își schimbe mănușile pentru fiecare pacient suspectat de a avea Ebola. Procedurile invazive, care pot expune medicii, asistente medicale și alt personal la infecție ar trebui să se desfăsoare în condiții stricte de siguranță.

In cazul in care, identificati persoane care indeplinesc criteriile clinice si epidemiologice privind suspiciunea de infectare cu virusul Ebola, va rugam sa urmati intocmai Procedura Operationala pentru managamentul cazului suspect/confirmat cu boala produsa de virusul Ebola (EVB).

1. Piercy TJ, Smither SJ, Steward JA, Eastaugh L, Lever MS - The survival of filoviruses in liquids, on solid substrates and in a dynamic aerosol.
2. Rapid risk assessment ECDC- Outbreak of Ebola viral disease in Western Africa